

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **M. D.**, zast. Mgr. Zuzanou Nedomlelovou, advokátkou se sídlem Vysoká 149/4, Liberec, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2016, čj. OD 677/16-3/67.1/16199/Rg, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 9. 2. 2017, čj. 60 A 13/2016-50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Jablonec nad Nisou uznal dne 30. 5. 2016 žalobce vinným ze spáchání přestupku podle zákona o silničním provozu a uložil mu pokutu ve výši 3 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu dvou měsíců. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal odvolání, žalovaný jej však zamítl, neboť odvolání bylo podáno opožděně: z doručenky je zřejmé, že rozhodnutí magistrátu bylo žalobcovu zmocněnci doručeno dne 9. 6. 2016, lhůta pro podání odvolání uplynula dne 24. 6. 2016 (pátek), zmocněnec však odvolání předal k poštovní přepravě až dne 27. 6. 2016 (pondělí).

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kde namítal, že rozhodnutí magistrátu mu bylo doručeno až dne 10. 6. 2016, ne 9. 6. 2016, jak je uvedeno na doručence. Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví, neboť se ztotožnil s žalovaným, že žalobce podal odvolání opožděně. Den doručení rozhodnutí magistrátu beze všech pochybností prokazuje doručenka, na které je rukou i razítkem pošty vyznačeno datum 9. 6. 2016, společně s úhrnným podacím lístkem k doporučeným zásilkám, který taktéž obsahuje datum převzetí 9. 6. 2016. Správnost těchto listin zmocněnec stvrdil svým podpisem.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel nesouhlasí s krajským soudem, že judikatura, kterou uvedl v žalobě a která se týká povinností krajských soudů před odmítnutím žaloby pro opožděnost, nedopadá i na správní orgány v odvolacím řízení. Má za to, že pokud účastník v opravném prostředku uvede odlišné datum doručení napadeného rozhodnutí, než je uvedeno na doručence, je odvolací orgán povinen se tím zabývat a poskytnout odvolateli možnost, aby prokázal nesprávnost údajů na doručence. Ze závěrů krajského soudu také vyplývá, že povinnost posoudit předpoklady pro přezkumné řízení či obnovu řízení zbavuje správní orgán povinnosti odstranit pochybnosti o dni doručení napadeného rozhodnutí. Stěžovatel dále namítá, že při hodnocení důkazů vycházel soud pouze z doručenky, výsledku reklamace doručení a z úhrnného podacího lístku k doporučeným zásilkám, odmítl však dokazovat stěžovatelovo tvrzení (podle nějž mu rozhodnutí magistrátu bylo doručeno až 10. 6. 2016) svědeckou výpovědí osoby, která byla údajně přítomna, když si jeho zmocněnec přebíral zásilku. Tím krajský soud vyjádřil názor, že obsah doručenky je prakticky nezpochybnitelný, a rezignoval na úplné zjištění skutkového stavu.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Předmětem posuzované věci je otázka včasnosti odvolání. Podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítne správní orgán opožděné nebo nepřípustné odvolání. Mezi účastníky je nesporné, že stěžovatel (resp. jeho zmocněnec pro správní řízení a pro řízení před krajským soudem) podal odvolání k poštovní přepravě dne 27. 6. 2016. Sporné však je, zda odvolání bylo podáno k přepravě ve lhůtě pro podání odvolání, či ne. Z údajů na doručence, která je připojena k rozhodnutí magistrátu, jednoznačně vyplývá, že rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 9. 6. 2016. Toto datum je na ní vyznačeno jak ručně, tak poštovním razítkem. Doručenka je opatřena vlastnoručním podpisem zmocněnce, který stvrzuje osobní převzetí zásilky uvedeného dne.

pokračování

[8] Doručenka je považována za obvyklý důkazní prostředek, který prokazuje doručení jakékoliv písemnosti účastníkům řízení, jejich zástupcům, svědkům či jiným adresátům. Podle ustálené judikatury NSS doručenka nemá ve správním řízení (kromě řízení daňového) povahu veřejné listiny. K jejímu zpochybnění tedy není potřeba prokázat opak toho, co z ní plyne. Přesto ale adresát musí při jejím zpochybňování vyvinout určitou míru aktivity tím, že předestře jinou, avšak srovnatelně pravděpodobnou verzi reality (viz např. rozsudek ze dne 8. 9. 2014, čj. 8 As 56/2014-24). Je třeba vždy vážit okolnosti daného případu, NSS se proto zabýval tím, zda stěžovatel v průběhu správního řízení či řízení před soudem uvedl takovou věrohodnou verzi reality, která by mohla zpochybnit údaje na doručence. Dospěl k závěru, že tak neučinil.

[9] Jak již uvedl krajský soud, účastník řízení nemá – na rozdíl od žaloby – povinnost uvádět v odvolání den doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, odvolací orgán vychází při posuzování včasnosti podaného odvolání primárně z obsahu předloženého spisu. Žalovaný tedy vycházel z údajů uvedených na doručence, která v této fázi řízení byla jediným důkazem o tom, kdy bylo rozhodnutí magistrátu zmocněnci doručeno. V odvolání se stěžovatel pokusil zpochybnit datum doručení na doručence uvedením data 10. 6. 2016. Nijak dále však tento údaj nekomentoval ani nenavrhl žádný důkaz, kterým by jej prokázal. Nepředestřel tedy žádnou věrohodnou verzi reality, která by mohla údaj na doručence zpochybnit. Proto žalovaný nebyl povinen provádět dokazování za účelem dalšího ověření údaje o dni doručení, neboť doručenka měla vyšší důkazní sílu než úvodní věta odvolání, kde stěžovatel pouze stroze uvedl odlišné datum doručení rozhodnutí magistrátu („*Dne 10. 6. 2016 bylo zplnomocněnci obviněného doručeno rozhodnutí o přestupku…*“) a tuto zmínku dále nijak nerozvíjel. Dne 12. 8. 2016, tedy až poté, co žalovaný zamítl odvolání, stěžovatel uplatnil na poště v Liberci reklamaci doručení zásilky. Žalovaný neměl možnost seznámit se s výsledkem reklamace před vydáním rozhodnutí o odvolání, proto se s ním ani nevypořádával. Přitom i výsledek reklamace hovoří v neprospěch stěžovatele – tedy že si jeho zmocněnec osobně převzal rozhodnutí magistrátu dne 9. 6. 2016.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti argumentoval rozsudkem NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 9 As 65/2009-61. Tento rozsudek však jeho věci neprospívá, neboť podle něj ne každá námitka proti doručení dokáže zpochybnit doručení písemnosti, a proto taková námitka nemusí být hodnocena a důkazně ověřována. Teprve v řízení před krajským soudem stěžovatel navrhl výslech paní K. K., která zmocněnce údajně doprovázela ve chvíli, kdy si osobně přebíral zásilku obsahující rozhodnutí magistrátu, a která by potvrdila, že se tak stalo dne 10. 6. 2016. Neuvedl však žádné další konkrétní okolnosti, které by tuto verzi doplnily.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti dodal, že paní K. K. by mohla prokázat, že datum převzetí na doručenku nevyplňoval sám zmocněnec, ale zaměstnankyně pošty. Odkazoval přitom na nález Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 2386/09, podle nějž podpis převzetí zásilky neznamená automaticky správnost data doručení a je třeba brát v úvahu praxi doručování zásilek. V případě tam řešeném však doručenka obsahovala dvě razítka se dvěma rozdílnými daty; dále tam účastník poukazoval na to, že mu zásilka vypravená v pátek stěží mohla být v pátek i doručena, což dokládá i fakt, že protistraně

(rovněž se sídlem v Praze) byla shodně vypravená zásilka doručena až v pondělí. V této věci však není důležité, kdo vepsal do doručenky datum předání zásilky, neboť doručenka neobsahovala rozdílné údaje o datu převzetí zásilky. Jediné zde vyznačené datum (ve dvou verzích – napsané rukou a vytištěné razítkem) pak zmocněnec dvakrát (nejprve na doručence, poté i na úhrnném lístku doporučených zásilek) podepsal. Stěžovateli neprospěje ani jeho zmínka o tom, že se nejedná o situaci, kdy poštovní doručovatelka přináší zásilku na adresu příjemce, protože jeho zmocněnec si zásilku osobně vyzvedl poté, co byla uložena na poště. Právě tato situace totiž umožnila zmocněnci větší možnost kontroly nad údaji, které jsou uvedeny na doručence. Jde pak právě k tíži zmocněnce (a tím i stěžovatele), že si nezkontroloval údaje na doručence předtím, než ji podepsal. I NSS je proto toho názoru, že výpověď paní Kovácsové by nemohla zpochybnit datum doručení rozhodnutí.

[12] NSS souhlasí s krajským soudem, že judikatura, kterou stěžovatel uváděl v řízení o žalobě, nebyla na jeho případ přiléhavá, neboť se vztahuje k posuzování opožděnosti žaloby, pro kterou platí odlišný právní režim než pro posuzování opožděnosti odvolání proti správnímu rozhodnutí. Tento rozdíl nelze přehlížet, neboť správní orgán je v případě opožděně podaného odvolání povinen zkoumat i případné důvody pro obnovu řízení či přezkumné řízení, čímž zde vzniká prostor pro kontrolu napadeného správního rozhodnutí a tím i pro případné ovlivnění výsledku rozhodnutí. Soud však takovou povinnost nemá – zkoumá pouze, zda byla žaloba opožděná či ne, a pokud shledá, že opožděná byla, žalobu bez dalšího odmítne. Proto je povinnou náležitostí žaloby také údaj o tom, kdy bylo žalobci doručeno rozhodnutí správního orgánu, a pokud žalobce nesouhlasí s datem doručení, je soud povinen umožnit mu, aby svůj nesouhlas prokázal. Pokud by stěžovatel uvedl v řízení před krajským soudem věrohodná tvrzení, která by byla způsobilá zpochybnit jak datum uvedené na doručence a na úhrnném lístku doporučených zásilek, tak výsledek reklamace, a pokud by se prokázalo, že tato tvrzení jsou pravdivá, zrušil by krajský soud rozhodnutí žalovaného a žalovaný by pak musel věc posoudit také meritorně. Nelze proto souhlasit se stěžovatelem, že podle krajského soudu je obsah doručenky prakticky nezpochybnitelný.

[13] Shodně s krajským soudem NSS považuje za prokázané, že rozhodnutí magistrátu bylo stěžovatelovu zmocněnci řádně doručeno do vlastních rukou dne 9. 6. 2016. Lhůta k podání odvolání se tak odvíjela od tohoto data a skončila 24. 6. 2016. Žalovaný proto nepochybil, pokud odvolání ze dne 27. 6. 2016 zamítl jako opožděné. Krajský soud tedy nerezignoval na objektivní a úplné zjištění skutkového stavu věci, jak tvrdí stěžovatel.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] NSS zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty poslední.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá tak právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 8. března 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu